

This question paper consists of 32 questions and 8 printed pages.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Code No. 44/S/A/N

नेपाली
NEPALI
(231)

Day and Date of Examination _____

Signature of Invigilators

1. _____

2. _____

सामान्य अनुदेश :

- 1 परीक्षार्थीले आफ्नो रोल नम्बर प्रश्न-पत्रको प्रथम पृष्ठमा लेख्नु पर्नेछ ।
- 2 प्रश्न-पत्रको कुल पृष्ठ संख्या र कुल प्रश्न संख्या प्रश्न-पत्रको प्रथम पृष्ठको माथिल्लो कुनामा लेखिएको छ। प्रश्न-पत्रको पृष्ठ संख्या पूरा छ या छैन जाँचको निम्ति कृपया त्यस संख्यासँग दाजेर हेर्नुहोस् । प्रश्न अनुवर्ती क्रममा छ/छैन त्यो पनि जाँच आवश्यक छ ।
- 3 वस्तुनिष्ठ प्रश्नहरूका दिइएको चार विकल्पहरू (A), (B), (C) अथवा (D) देखि कुनै एउटामा दिइएको उत्तर-पुस्तिकामा चिह्नित गर्नुहोस् ।
- 4 वस्तुनिष्ठ प्रश्नहरूसँग सबै प्रश्नहरूका उत्तर निर्धारित समयमा लेख्नु पर्नेछ अनि वस्तुनिष्ठ प्रश्नहरूका उत्तरलाई कुनै अतिरिक्त समय-सीमा निश्चित छैन ।
- 5 उत्तर-पुस्तिकामा परिचयको कुनै चिह्न बनाइएको अथवा निर्दिष्ट स्थान बाहेक अन्य कुनै पनि ठाउँमा रोल नम्बर लेखिएको पाइए, परीक्षार्थीलाई अयोग्य ठहराइन्छ ।
- 6 उत्तर-पुस्तिकामा आफ्नो प्रश्न-पत्रको कोड नं. 44/S/A/N लेख्नुहोस् ।

नेपाली

(231)

समय : 3 घण्टा

पूर्णाङ्क : 100

निर्देश :

- 1 सबै प्रश्नको उत्तर अनिवार्य छ ।
- 2 सबै प्रश्नहरू ध्यानपूर्वक पढ्नुहोस् अनि उत्तर दिनुहोस् ।
- 3 प्रश्न सङ्ख्या 1 देखि 12 सम्मका चार विकल्पहरूमध्ये सर्वाधिक उपयुक्त उत्तर आफ्नो उत्तर-पुस्तिकामा लेख्नुहोस् ।

- 1 भानुभक्तले आफ्नो कवितामा के प्रतिज्ञा गरेका छन् ? 1
 - (A) बाबुआमा पुज्नु
 - (B) मानिसलाई विन्ति गर्नु
 - (C) कविता लेख्नु
 - (D) सीताराम भज्नु
- 2 मास्टर मित्रसेन थापाले कविता रचेका छन् 1
 - (A) आफ्नो घरको अवस्थालाई लिएर
 - (B) आफ्नो धर्मको अवस्थालाई लिएर
 - (C) आफ्नो जातिको अवस्थालाई लिएर
 - (D) आफ्नो पहाडको अवस्थालाई लिएर
- 3 कुन प्रकारको कविता लेखनमा माधवप्रसाद घिमिरे प्रसिद्ध छन् ? 1
 - (A) अन्तरराष्ट्रिय विषय आधारित
 - (B) राष्ट्रिय विषय आधारित
 - (C) जाति विषय आधारित
 - (D) लोकलयमा आधारित

- 4 अगमसिंह गिरीको जन्म कहिले भयेको थियो ? 1
- (A) 1925 मा (B) 1926 मा
- (C) 1927 मा (D) 1928 मा
- 5 'सिपाही' कथामा 'पत्थरको स्मारक' को अर्थ हो 1
- (A) दुःख राख्नु (B) माइलस्टोन
- (C) दुःखको नक्सा (D) शहीदहरूको स्मृतिमा बनाइएको मूर्ति
- 6 'जीवन र साहित्य' पाठ अनुसार जीवन केनले बनिएको छ ? 1
- (A) अभावको प्रचुरताले (B) साहित्यको प्रचुरताले
- (C) अनुभवको प्रचुरताले (D) जीवनको प्रचुरताले
- 7 "छि: छि: छि: जाबो कुकुरको लागि पनि यत्रो गन्धन ?" - यो वाक्य कसले 1
- भनेको हो ?
- (A) सुखवीरले (B) प्रदीपले
- (C) नोकरले (D) हरिबाजेल
- 8 'मृगतृष्णा' कथामा केलाई सत्य भनेको ? 1
- (A) भ्रम (B) आत्मा
- (C) जीवन (D) मरुभूमि
- 9 लामो कुरालाई कम्ती 2 छोटो बनाएर लेख्नु कलालाई भनिन्छ 1
- (A) अनुच्छेद (B) सारांश
- (C) निबन्ध (D) कथा

- 10 मुहावरा र लोकोक्तिको प्रयोगले भाषा 1
- (A) अप्रभावी हुन्छ (B) प्रभावशाली हुन्छ
- (C) वैज्ञानिक हुन्छ (D) प्रामाणिक हुन्छ
- 11 “कंस वृत्तिलाई ध्वंश गराउने” – मा कुन अलङ्कार छ ? 1
- (A) अनुप्रास (B) यमक
- (C) उत्प्रेक्षा (D) उपमा
- 12 मूलभाव वा केन्द्रीय भावको संक्षिप्त स्पष्टीकरणलाई भनिन्छ 1
- (A) आशय (B) व्याख्या
- (C) भाव-विस्तार (D) अनुच्छेद

- 13 निम्नलिखित गद्यांश ध्यानपूर्वक पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुस् :

कुनै पति देश औ जातिका सांस्कृतिक चेतनाको स्पष्ट चित्र उसको आफ्नो भाषाको साहित्यमा देखिन्छ । समाज औ साहित्य एक – अर्कादेखि अभिन्न छन् । समाज बिना साहित्य रचना हुन सक्तैन । जसले साहित्यको सिर्जना गर्छ ऊ साहित्यकार हो । साहित्यकार समाज को एउटा अभिन्न अङ्ग हो । साहित्यकारले आफूले देखेका भोगेका, अनुभव गरेका कुराहरू नै आफ्ना रचनामा प्रस्तुत गर्छन् । साहित्यकारको जन्म जुन समाजमा भएको हुन्छ, त्यही समाजबाट उसले विविध प्रेरणा प्राप्त गरेको हुन्छ । समाजमा भएका राम्रा-नराम्रा कुराहरूबाट ऊ प्रभावित भएको हुन्छ, फलस्वरूप उसका रचनामा यी कुराहरू स्पष्ट रूपले प्रतिबिम्बित हुन्छन् । नेपाली समाजलाई सजिलै देख्न सकिने ऐना नै नेपाली साहित्य हो । साहित्यकार आफ्नो युगको प्रणेता हुन्छ । साहित्यमा उसको आफ्नो समाजको जीवन-स्पन्दन विद्यमान रहे को हुन्छ । यसै कारण साहित्यलाई हिन्दी साहित्यका उपन्यासम्राटका रूपमा प्रख्यात मुन्सी प्रेमचन्दले समाजको दर्पण हो भनेका छन् ।

निम्नलिखित प्रश्नहरूका ठीक उत्तर उत्तर-पुस्तिकामा लेख्नुस् :

(i) साहित्यको मूल आधार हो	1
(A) परिवार	(B) समाज
(C) जाति	(D) देश
(ii) कुनै देशको संस्कृतिको चित्रण हुन्छ	1
(A) परिवारमा	(B) समाजमा
(C) साहित्यमा	(D) विद्यालयमा
(iii) सांस्कृतिक चेतना भन्नाले के बुझिन्छ ?	1
(iv) साहित्य रचनालाई के आवश्यक छ ?	1
(v) साहित्यकार कहाँबाट प्रेरणा पाइन्छ ?	1
(vi) साहित्यकारले कसले प्रभावित गर्छ ?	2
(vii) नेपाली समाजको स्पष्ट चित्र कहाँ पाइन्छ ?	2
(viii) 'जीवन स्पन्दन विद्यमान' को अर्थ स्पष्ट गर्नुहोस् ।	2
(ix) उपर्युक्त अवतरण को एउटा समुचित शीर्षक लेख्नुहोस् ।	2

14 निम्नलिखित पद्यांशलाई ध्यानपूर्वक पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुस् :

हाम्रो भक्ति सधैं रहेर जननी श्रद्धा गरी ढोगुँला
हाम्रा भित्र हरेर कलमष सबै एकात्म भई बाँचुला ।
हामी एक भएर राष्ट्रहित एकीकरण ल्याउँला
अन्तरराष्ट्रिय क्षेत्रमा पनि पुगी सद्भावना पोखुँला ॥

(i) पहिलो पङ्क्तिमा कविको इच्छा छ	1
(A) व्यक्तिगत प्रेम	(B) मातृप्रेम
(C) देशप्रेम	(D) मातृप्रेम र देशप्रेम
(ii) 'कलमष' भनेको के हो ?	1
(A) कालो	(B) कालिमा
(C) न राम्राभावनाहरू	(D) पुण्य
(iii) पद्यांशको भावार्थ लेख्नुस् ।	3

- 15 सगरमाथामा चढी प्रकृति विजय गर्ने श्री तेग्जिङ शेर्पाको साथी को थिए ? 1
- 16 'पद्मा' कथामा उल्लेखित 'मार्चिपोकाण्डी' कुन भारतीय भाषाको शब्द हो ? 1
- 17 'तिस्की आओ हिमगिरि - कुना - कुन्दराको तपस्वी
आओ, आओ तरुण युगका स्वप्नद्रष्टा महर्षि ॥'
'स्वप्नद्रष्टा महर्षि' कसलाई भनिएको छ ? 1
- 18 " 'धरपी दौडे' 'सिद्धि लुके' औ महानंद मुस्काए' - यहाँ 'सिद्धि लुके' किन
भनिएको छ ? 1
- 19 शब्द-चयन के - लाई भनिन्छ ? भाषा कति प्रकारका औ के - के हुन् ? 1+1
- 20 (क) निम्नलिखित कुनै दुइ शब्दहरूको सन्धि-विच्छेद गर्नुस् : 2
गोपेश्वर, तल्लीन, नीरस
- (ख) कुनै दुइको समासको नाम लेख्नुस् : 2
दोभान, बाबु-आमा, युग-पुरुष
- (ग) निम्नलिखित कुनै दुइ शब्दका एक-एक पर्यायवाची शब्द लेख्नुस् : 2
हावा, ईश्वर, आमा
- 21 निम्नलिखित कुनै दुइ वाग्धारालाई अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुस् : 2
आँखा चिम्लनु, सुईकुच्चा ठोक्नु, मनमा चीसो पस्नु

- 22 अनौपचारिक पत्रमा पत्र पठाउनेको नाम कहाँ लेखिन्छ ? 1
- 23 परीक्षाको समयमा गाउँमा बिजुली नहुँदा कस्ता-कस्ता समस्याहरूको सामना गर्न पर्छ, बुझाएर लेख्नुस् । 4
- 24 'गोरखाली जाति' कवितामा कविले के कुरामा विश्वास राखेका छन् ? स्पष्ट गर्नुस् । 5
- 25 नशालु पदार्थको सेवनले के कस्तो हानी पुऱ्याउँछ वर्णन गर्दै एक अनुच्छेद लेख्नुस् । 5
- 26 निम्नलिखित कुनै दुइ जोडी शब्दहरूलाई अर्थ खुल्नेगरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुस्: 4
नाडी / नारी, फूल / फुल, अर्ती / अर्थी
- 27 एउटा कोलोनीमा 800 मानिस रहने गर्छन् । यसमध्ये 400 जना मानिसहरू नौकरी गर्छन्, 200 जना आफ्नै व्यवसाय गर्छन्, 100 जना साना साना पसल चलाउँछन् अनि रहल दैनिक खेताला छन् । यस विभाजनलाई पाई-चार्टमा प्रदर्शित गर्नुहोस् । 5
- 28 'सिपाही' कथामा कथाकारले सिपाहीको कस्तो किसिमको चरित्र देखाई पाठकलाई प्रभावित पारेका छन् ? 5
- 29 निम्नलिखित वाक्यहरूलाई शुद्ध गरी लेख्नुस् : 5
(क) बाबु र आमा आयो ।
(ख) यो काम म भोली गर्छ ।
(ग) म खाना खायो ।
(घ) दाज्यूले मलाई बोलायो ।
(ङ) नेपाली भाषामा धेरै पुस्तक छ ।

- 30 समाचार पत्रको महत्व बुझाउँदै दिनहुँ समाचार पत्र पढने सल्लाह दिई भाईलाई पत्र लेख्नुस् । 7

अथवा

- स्थानीय पुस्तक विक्रेतालाई केही पुस्तकहरू वी.पी.पी. द्वारा पठाइदिने अनुरोध गर्दै पत्र लेख्नुस् । 5
- 31 निम्नलिखित कुनै एक लोकोक्तिको भाव-विस्तार गर्नुस् (10-12 पङ्क्ति भित्र) 5
- (क) बाहिर रुमाले भित्र गुन्द्रुक उमाले
- (ख) नमर्दियते पीडको सय झडका
- 32 निम्नलिखित कुनै एक विषयमाथि लगभग 200 शब्दभित्र निबन्ध लेख्नुस् : 10
- (क) भारतीय खेल २ खिलाड़ीहरू
- (ख) पर्यावरण प्रदूषण
- (ग) मेरो प्रिय रचनाकार
- (घ) यदि म राष्ट्रपति भएँ ।

